

UJVIDÉKI HIRLAP

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

egész évre 10 K

fél évre 5 »

Egyes szám ára 10 fillér.

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Felelős szerkesztő: CSKI MIKLÓS.

I. évfolyam.

Ujvidék, 1910. szerda, április 27.

8. szám.

Meghívó.

Az »Ujvidéki Nemzeti Munkapárt« f. évi április hó 30-án **szombaton** este 8 órakor az **Erzsébet szálloda** nagytermében

pártértekezletet

tart. Felkérek minden érdeklődő párttagot jelenjék meg okvetlenül az értekezleten és adja be szombatig a választásokra vonatkozó jelentését a pártirodába.

Hazaifias üdvözléssel

Dr. HORVÁTH GÉZA
pártelnök.

Törvényhatósági közgyűlés.

Rohonyi Gyula,

Ujvidék szabad királyi város diszpolgára.

Az installáló diszgyűlés képéhez hasonlított a szombati diszpolgárválasztó rendkívüli diszgyűlés külseje.

Lelkes hangulat!... Tömött padosrok!... Ünneplő ruha!... Elegáns, nagyszámú vendégsereg.

Érdekességet kölcsönözött a gyűlésnek az is, hogy ez volt az első a főispánunk által összehívott s végig elnökölt gyűlés.

Rohonyi Gyula tisztelői nagy számmal voltak jelen, hogy szem- és fültanulni legyenek annak az aktusnak, midőn a polgári erények s a fáradhatatlan kitartó munka el-

nyeri legszebb, legméltóbb jutalmát, mit polgár, polgártársának adhat.

Kettős értéke volt így ezen őszinte ünneplésnek, mert a korteszaj lehangosabb akkordjai között ment végbe és pedig oly impozáns méltósággal, mint csak kívánni lehetett. Nem kívánjuk itt az államtitkár érdekeit újból elősorolni, megtették ezt mások, kik számos lustrumon át figyellék a dolgozó munkást, de megtettük mi is az ő bucsúzása alkalmával.

Csak arra szoritkozunk, hogy krónikás hírséggel ismertessük meg a történeteket azokkal, kik nem lehettek jelen.

Pontban 4 órakor nyitja meg elnöklő főispán a diszgyűlést, üdvözlő szóval köszöntve első elnöklése alkalmával a törvényhatósági bizottsági tagokat.

Felhívására a főjegyző terjeszti elő dr. Horváth Géza és társai azon indítványát, hogy Rohonyi Gyula Ujvidék szab. kir. város diszpolgárává választassék.

Horváth Géza indítványát a következő nagyszabású igen, formás beszéddel indokolja:

Méltóságos Főispán Úr!

Tekintetes törvényhatósági Bizottság!

Volt itt közöttünk és csak néhány nap előtt távozott városunkból egy férfi, aki halkán szólt, szerényen lépett. Szolgált felebarátait, szolgálta hazáját és mindig becsületesen járta pályáját és járta azon vonatkozásaiban is, amelyek a mi régióinkba estek.

Ennek a férfinak tekintete szerény, szinte tétovázó volt, mikor az embereket nézte; de erős erejű és átható, ha a törvénykönyvbe, ha a történelem és az emberi lélek feneketlen tengerébe tekintett.

Mindig kitudta azt eszközölni, hogy ő legyen az első egyike, kik hírt kaptak az idegen földön harcoló seregről; és midőn az első csaták híre érkezett, Pauna szédülve támaszkodott a faluvégi kőkereszthez. Éjjelenként nem jött álom szeméire és hajnalig nem oltotta el a gyertyát, csak hogy ne lássa maga előtt azokat a rémképeket, melyek Tannast mutatták vérző sebekkel, vagy halottan felrengve a csatamezőn.

Egy éjjel is így ült ágya szélén, nyugtot nemelve és nem sejtve, hogy valaki a ház körül ólálkodik és bekandikál az ablakon. Azt se tudta, hogy minő szép, amint így ölbekulcsolt kezekkel, lágra meredt szemekkel ül ágya szélén. Egyszer megkopogtatták az ablakát; elfojtott sikollyal felugorva bámult ki a sötét éjbe. És ugy tetszett neki, mintha Tannas alakját látná maga előtt és a következő percben hangját is hallotta. — Pauna, édes jó Pauna, jer ki hozzám, ne félj, én vagyok az — Tannas.

Pauna már megfogta a kilincset, egy perc alatt künn termelt és máris átkarolta valaki a derekát. De ő kivonta magát az ölelésből és kérdé:

— Csakugyan te vagy az? Nem tart más valaki bolonddó?

Tapogasd meg, Pauna a te gyűrűdet, tapogasd meg az emlékérmét itt a keblemen;

Mint az ég bús vándora, a hold, úgy futotta meg — jól tudjuk mindnyájan sötétség, keserűség és küzdelem közepette — pályáját, de csillagokat hagyott maga mögött, a merre járt és amire szellemnek fénye csett, az kidomborodik előttünk plasztikus tökéletességgel.

Nem érzem magamat sem illetékesnek, sem hivatottnak arra, hogy Rohonyi Gyula politikai és közeleti tevékenységét városunk körüli kitűnő érdemeit méltassam. De hiszen ezeket ugys ismeri ugy ebben a teremben, mint a magyar közélet forumán is minden ember. Csupán annak kiemelésére szoritkozom, hogy Rohonyi Gyula törvényhozó, e városnak két cikluson át érdemes képviselője, jogi és történet író, ügyvéd és költő volt egy személyben és mindig békés és áldásos szellemi munkát végzett. Azonfelül pedig itt született, itt »ezen a tájon«, itt élt közöttünk és e város szellemi légköréből is táplálkozott, ugy hogy az ő munkájának eredményiben városunk dicsősége is tükröződik.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! Rohonyi Gyula olyan férfi, aki hogy Széchényi szavaival éljek »igazi talpköveket rakott, aki szüntelen vágyat érzett magán, felebarátain és mindenben, ami őt környezi, javítani.

Néhány nap előtt távozott ebből a neki márszük körből, ahol eddig élt, hogy hatalmas tehetségét és munkabírását belekapcsolja a magyar igazságügyi legmagasabb rendű szolgálatába, önbecsének díszét és fényét vive magával és hagyva maga után.

Mi ujvidékiek jól emlékezetünkbe vessük, hogy Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár úr, mint e város polgára, annak díszé és ékessége volt; hogy szívvel lélekkel dolgozott annak javán és felvirágzásán és hálával gondolunk reá mindazért, amit e város az ő gondoskodása és fáradozása révén szellemi és anyagi javakban elért. Álljon ő nemes jellemével és önzetlen munkásságával, mint követendő példa a jelen és jövő nemzedékek előtt és fonjuk homloka köré a polgártársi elismerésnek és hálának becsülettel megszoigált koszoruját

nem birtam kitartani; akartam látni, hogy hű vagy-e még hozzám?

Ki küldött el a hadseregtől?

Engem? Senki.

Senki? És mégis itt vagy, hát vége van már a háborúnak?

Oh nem, még folyik a háboru; de én megszöktem, mert szereltek Pauna!

Mert szeretsz? kacagott fel Pauna gúnyosan!

Azt hiszed, hogy örööm telik abban, hogy az én szeretőm gyáva szökevény. Menj el szemeim elől.

Pauna! Ez a te szerelmed? A halálba küldesz, a pusztulásba?

Menj, ahova tetszik, de sohse leszek a tied; mert el nem tűröm azt, hogy megkellessen vetni a férjemet!

Mást szeretsz!

Nem, Tannas, téged szeretlek, egyedül téged; miattad virasztottam hosszú éjjeleken át; de azt sohse álmodtam volna, hogy gyáva az én szeretőm.

Pauna kezébe temette arcát és zokogott. Azt hittem, hogy befogadsz házadba és el fogsz rejteni.

Oh gyalázat! kiáltott fel a leány. Oh gyalázat, hogy jegyessed vagyok; de annyit mondok, inkább boruljanak lángba a Bucecsücsai, semhogy a tied legyenek!

(Vége köv.)

Piatra arsă.

Carmen Silva után Románból s. a.

A szép Pauna büszke volt, igen büszke. Nem hiába ragyogott nagy sötét szeme a napnál fényesebben, nem hiába volt magasan ivelt fekete szemöldöke és finom metszésű orra. Szája nem volt ugyan kicsiny, de finom metszésű korall. Ajkai mögöt hófehér fogorvillogott ki, valahányszor beszédre vagy mosolyra nyilottak. Fekete hajfonadéka királyi koronát képezett homloka felett és tréfásan elnevezték »Pury de Imperat«-nak — király kisasszonynak, — mert széles vállain, oly magasan hordta szép fejét, mintha valami terhet vinne. De ahhoz még se volt büszke, hogy megforduljon, valahányszor Tannas arra ment és hogy mosolyogjon, ha a »hora« alkalmával megszólította. De ha valaki egy-egy incselkedő célzást kockáztatott, arca lángra gyullt és lesújtó tekintet büntette a merészt.

Tannast titkon irigyelte az egész legénység, mert biztosnak tartották az eljegyzést. De ekkor háboru tört ki és Tannas a hadsereggel együtt a Duna vidékére indult. Pauna a világ előtt büszkén fojtotta el könnyeit és senki sem merte kérdezni, vajjon nem zokog-e néha titokban.

Magam és társaim nevében bátor vagyok tisztelettel indítványozni, hogy Rohonyi Gyula polgártársunk általános közéleti és különösen városunk felvirágzása körüli nagy érdemeinek elismerésül válasszuk meg Ujvidék szab. kir. város díszpolgárává.

A hatalmas éljenzéssel fogadott szónoklat után dr. Ilies Branko a szerb bizottsági tagok részéről ajánlja az indítványt elfogadásra.

Ezután dr. Adamovich István biz. tag szólott a javaslat ellen a Justh-párt, a szerb radikális és néppárt nevében. Kijelenti, hogy bár ő is elismeri Rohonyi Gyula érdemeit, mindazonáltal a javaslatotnak a napirendről való levételét indítványozza, mert benyújtását korainak tartja.

Szavait a törvényhatóság meglehetősen nyugtalansággal hallgatta, mert a tárgytól folyton eltérve, minduntalan elnöki figyelmeztetés tett szükségessé.

Szavai befejezése után a Justh-párt zárt ülést kért, hogy a küszöbön álló leszavaztatás keszűsége ne a nagy nyilvánosság előtt történnék meg. A többség azonban elutasította a kérelmet.

Majd dr. Csirits A. Milan hosszabb beszédben ajánlja dr. Horváth Géza indítványának elfogadását, mert ugymond Telekit is Ujvidék díszpolgárává választották, holott semmi érdemet erre nem szerzett. Rohonyi pedig, ha minden más érdemétől eltekintünk, csak azt az egyet méltatnók, hogy ő volt az, aki a szerb Maicában munkálkodva, a magyar és szerb nép érzelmeitől költemények útján közelebb hozta, már ezért az egyért is örömmel járul hozzá e kitüntetés megszavazásához.

Még dr. Ámon Pál ajánlja az indítvány elfogadását, mint olyan, ki annak idején gróf Teleky Árvéd díszpolgárává való választását ajánlotta. Ő mint akkor, úgy most is elválasztja a személyt a politikától s épen mert elismeri Rohonyi Gyula egyéni kiválóságát, bár az indítványtevőkkel nincs egy politikai nézetben, mégis hozzájárul Horváth Géza ajánlásához.

Bradarovics Koszta rövid felszólalása után 35 szótöbbséggel (55:20) Adamovich indítványát elvetik s ezután névszerinti szavazás útján 41 szavazattöbbséggel (55:14) Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár Ujvidék szab. kir. város díszpolgárává választják. Az eredmény kihirdetését percekig tartó ovációval fogadta a zsufolásig megtelt terem közönsége.

Elnöklő főispán f. hó 26-át tűzvéni ki a jegyzőkönyv hitelesítésének napján, a tagok éljenzése közepette a gyűlést bezárja.

Élénk, kellemes feltűnést keltett az összes bizottsági tagok között az elnöklő főispán igazán gavallérosan liberalis eljárása, mellyel a tanácskozás menetét vezette.

A tárgytól el-elkalandozó Adamovich dr. volt országgyűlési képviselő széksértési keresettel vagy legálább is szövegvonással lett volna sújtható a sok figyelmeztetés után, de a főispán a szólásszabadság jogait a legtávolabbról sem akarta korlátozni.

A zárt ülést kérők § magyarázatait is konciliánsan meghallgatta, holott vaskos tévedésük azonnal nyilvánvaló lett. Szóval a kis ellenzékkel a legolyósbabban bánt s még az olyanfajta érzékenykedésüket is a milyen az éljenző vendégek figyelmeztetése volt respektálta.

Általános a meggyőződés, hogy ilyen tapintattal, körültekintéssel, de azért energikusan és törvénytörően nálunk még tárgyalás nem vezettek, főleg ilyen nehéz időkben.

Bezzeg azelőtt a város legelső tisztviselője is korlátozva volt a szólásszabadság gyakorlásában.

Jójárt János fegyelmi ügye.

Nem szívesen tesszük a közmorál érdekében, hogy egy városi főtisztviselő ügyét a nyilvánosság elé visszük, mert lesújtó hatással van a nagy tömegekre, a midőn azok, kiket megközelíthetetlennek kell tartania az emberi gyarlóság teljes leplezetlenségében állanak előtte!

De kénytelenek vagyunk! A közvélemény megtévesztésére irányuló hírlapi kacsák, plakátok kényszerítettek arra, hogy az eredeti aktákat hozzuk nyilvánosságra minden kommentár nélkül az igazság nevében. Hadd olvassa mindenki s ítéljen kiki önmaga!

41. főisp. sz.

1910.

Ujvidék szabad királyi város főispánja az ifju Jójárt János rendőrfőkapitány ellen megindított, illetőleg folytatott, fegyelmi eljárást megelőző, vizsgálat befejeztével a következő

véghatározatot hozta:

Ifju Jójárt János rendőrfőkapitány az az 1886. XXIII. t.-c. 1 §. a) pontjába ütköző fegyelmi vétségek elkövetése miatt, az ugyan ezen törvény 4. §-a alapján hivatalától felfüggesztetik, s felfüggesztésének időtartamára fizetésének $\frac{1}{3}$ -ára utaltatik.

Indokok:

Ifju Jójárt János rendőrfőkapitány ellen a város polgármestere által mult évi október hó 28., 29. és 30-ik napjain fegyelmit megelőző vizsgálat indított. Ennek folyamán megállapítást nyert, hogy az 1908. évi eljárási költségekből 88 korona 04 fillér, a kártérítési összegből pedig 469 korona 31 fillér, a megéjtett vizsgálat napjainig rendeltetése céljára nem fordított; hogy 1909. évben a vizsgálat napjain befolyt 3347 korona 30 fillér büntetéspénzből rendeltetése helyére épen semmi sem küldetett s ezen felül 182 korona 48 fillér kártérítési és 104 korona 27 fillér eljárási költség rendeltetési céljára nem fordított, úgy, hogy ezen mulasztást a vizsgálat során kellett helyre hozni. Ezen vizsgálat eredményeként nevezett ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot a polgármester az 1886. XXIII. t.-c. 1 §. a) pontja értelmében elrendelte.

Alulírott főispán hivatalba lépése óta állandóan tapasztalván, hogy a főkapitány előírt köteleességét hanyagul teljesítette hivatalából engedély nélkül elmaradt, sőt a főispán, illetve polgármester határozott utasítására sem jelent meg, s ezáltal szándékosan megüszította oly fontos államérdekekkel kapcsolatos rendelkezések végrehajtását, melyeknek ellátása kizárólag a főkapitány személyes hatáskörébe tartozott volna.

Mindezekről azonban el is tekintve, a mai napon főkapitány pénzkezelésének megvizsgálása alkalmával ismét megállapítást nyert, hogy nevezett a hivatalos pénzeket helytelenül, s egyenesen a fennálló rendelkezések ellenére kezelte, mert a mai napon is 594 korona találatolt kihágási-büntetéspénzben nála, — megállapítást nyert, hogy ezen pénzek e hó 6-ka óta, tehát 9 nap óta hevernek elszámolatlanul, holott — az 127.000/VI. 1903. számú m. kir. belügyminiszteri körrendelet 13. §-a értelmében — a mint az említett összegekből 500 korona összegyűlt, az rendeltetése helyére elküldendő illetve a magán feleket megillető összegek azoknak késedelem nélkül kiadandók.

Tekintve tehát, hogy ifju Jójárt János főkapitány, dacára annak, hogy ellene a

fegyelmi vizsgálat már elrendelve volt sőt az ebbeli határozat jogerőre is emelkedett, tekintve, hogy e fegyelmi vizsgálatot megelőző határozat dacára a hivatalos pénzek kezelése körül ismételt hanyagságot tanúsított, — tekintve továbbá a főkapitányok a hivatalos órák betartása körüli mulasztásait is, nem véve figyelembe a főkapitány abbéli védekezését, hogy a hivatalos pénzeket ma, 9 nappal beérkeztek után, elszámolni akarta, s nem véve tekintetbe a hivatalos órák mulasztása tárgyában előadott azon kifogásait sem, hogy ő az alantas rendőrfőkapitánya által, üzenet útján kívánt polgármestertől szabadságot nyerni, miután a szabadság nyérésnek illetén módja ellenkezik az előírással és gyakorlattal, de nem véve figyelembe főkapitány abbéli védekezését sem, hogy magánügyei, nevezetesen építkezése, akadályozták őt hivatalos kötelességeinek pontos betartásában: nevezett ellen a már jogerős fegyelmi vizsgálatot elrendelő határozat kapcsán, tekintve hogy ismétlődő, súlyos természetű és a rendkívüli fontos és kényes jelleggel bíró főkapitányi állással össze nem egyeztethető fegyelmi vétségekről van szó, a fegyelmit megelőző vizsgálatot kiterjesztetni, s őt állásától felfüggesztetni kellett. Fizetésének $\frac{1}{3}$ -ára való megállapítása, felfüggesztésének tartamára, az 1886. XIII. t.-c. 4. §-a alapján történt.

Ujvidék, 1910. évi április hó 15.

Malkovits s. k.,
főispán.

Jelen véghatározat Jójárt János felfüggesztett főkapitány előtt meghirdetett, azzal, hogy az ellen 15 nap alatt felebbezéssel élhet, mely felebbezésre való tekintet nélkül, az 1886. XXIII. t.-c. 4. §-a alapján e véghatározat végrehajtandó.

Ujvidék, 1910. évi április hó 15.

Malkovits s. k.,
főispán.

Monstre küldöttség a főispánnál.

A bortermelők szövetkezetének közgyűlése óriási látogatottság mellett vasárnap d. e. ment végbe a polgári fiúiskola tornatermében. A mintegy 500 résztvevőt számláló hatalmas szövetkezet határozatból kifolyólag nyomban felkereste Resch elnök vezetése alatt dr. Szlezák Lajost azon kérelemmel, hogy a *monstre* küldöttséget a főispán elé vezesse s *tolmácsolja ott azon kérelmüket, hogy a város örökáron engedje át a szőlőtelepeket a bér-
lők számára.*

Dr. Szlezák a küldöttség vezetését elvállalta s az egybegyűltekhez a következő tartalmú beszédet intézte.

Utalt első sorban arra a körülményre, hogy mint ujvidéki ember, ki mindig szívén viselte polgártársai érdekeit, a szőlőtelepek megváltásának kérdését már igen régen tanulmányozza. Nem kezeli e kérdést, mint azt sokan igen helytelenül cselekszik, politikai kérdésként s nem akarja ily célzattal kihasználni, de kétségtelen, hogy a sikeres megoldás csak akkor remélhető, ha ismerjük az akadályokat, melyeket el kell hárítani.

A telepek *elidegenítésének kérdésében elsősorban a törvényhatóság határoz s ott pedig most mások vannak többségen*, nem azok, kik e kérdést politikai célokra használták ki állandóan s csak hitegettek, de semmit sem tettek, hanem olyanok, a kik e kérdés megoldását komolyan akarják.

Szólok, mint e kérdésben teljesen tájékozott egyén, mint ujvidéki ember, mint a leg-

nagyobb pénzintézet igazgatósági tagja és mint ügyvéd, bizonyára többet tehet és fog is tenni az ügy érdekében, mint például oly egyén, aki soha városunkban nincs s bajainkkal nem törődik s így az ügyet előbbre vinni nem tudja, amit különben a tények is mutatnak.

Némelyek most $4\frac{1}{2}$ hét alatt szeretnék e bonyolult kérdést egészen megoldalni, holott ugyanezen türelmetlenségük $4\frac{1}{2}$ év alatt sem vitték az ügyet előbbre.

De fűg másodsorban a kérdés a *kormány jóindulatától*, mely mint legfelsőbb forum ebben az ügyben dönt s azért a főispán utján kell a magas kormány jóindulatát megnyerni.

Szólok ebben az ügyben máris közbenjárt s sikerült is a főispán jóindulatát kieszközölni. Szívesen elfogadja a küldöttség vezetését, mert ebben a megjelent polgárok számainak bizalmát látja.

A főispán úr Öméltósága előtt még egyszer kifejti dr. Szlezák Lajos a küldöttség kívánságát s kéri jóindulatát az ügy iránt itt a törvényhatóságban s fönt a magas kormány előtt.

A főügyész szavaira válaszolva, örömmel tapasztalja a főispán, hogy a polgárság máris megajándékozta azon bizalommal, melyre program beszédében utalt s felkeresi őt ügyes-bajos dolgaival. Különösen örül annak, hogy a polgárság ezt éppen Szlezák Lajos utján teszi, ki úgy is barátja, úgy is mint főügyész ez ügyben őt már behatóan informálta. Tudja, hogy itt oly föld megváltásáról van szó, melyet apák, gyermekek és unokák öntöztek veritékükkel s hiszi, hogy a kormány jóindulatát meg tudja nyerni ügyüknek, hogy a kérdés méltányos megoldást nyerjen.

A főispán nagyhatású válasza igen jó benyomást tett a polgárságra s végre személyesen győződhetek meg százan és százan, hogy a frázis puffogatók markáiból sorsuk kikerült s oly férfiak kezébe van letéve, kik a nép igaz barátai és önzetlen jóakarói.

Futólúzként terjedt el a küldöttség őszinte fogadásának híre s a mi derék jó magyarjaink között is osztatlan lelkesedést kellett a két kiváló férfiú jóakarátú kijelentése s belátják immár az egész vonalon, hogy mennyire szíven viselik a nép jólétét és jogos érdekeit az igazi döntő tényezők.

Képek a diszközgyűlésről!

Hányan vannak a ku—ku—ru—cok?

A 4 órára egybehívott diszgyűlés résztvevői a Justhianerek oldalán már jó korán helyeiken voltak...

Megharsant a kürt s a kurucok lóra kapva oda rugattak...!

Hiába nagy dolog készült... Be volt jelentve több oldalról: obstrukció lesz, pikáns zárt ülés, meg még más egyéb, csak tintatartó nem, mert az nincs! Ki is jelölték a »leghosszabb szónokot«, de az illetőnek hirtelen valamitől elakadt a szava. Talán a »vendégek« voltak kellemetlenek. Talán nem is mind, csak néhány vagy plane csak egy... Hát hirtelen zárt ülést kért, de ezt meg nem adja az a fránya többség. Így aztán nincs babér s csöndesen a padjára koppant azulán elhallgat. S ez áll jól neki!

Mindegy, azért még lehet obstrukció! Hátha—hátha!

De nem lesz, nem tudják a módját! Hiába diszpolgárunk Polónyi! Mégis-mégis nem tanulta el az ő példáját a Justhianerek

serege, pardon csapata, sőt ez sem, csak őrszeme...!

Mert nagyon leolvadtak, összezugsorodtak! Tizennégyen voltak mindössze, kétszer annyian mint a gonoszok. De gonoszokdát nem is kélszer, hanem tízszer annyit, mint szabad lett volna, sőt százszor annyit is akartak volna, de az elnök menten rajtuk ütött s a csengettyűszó ugyancsak visszaintette az elkalandozókat.

Hej, nem úgy volt régen! Dehogyan régen, csak egy-két hónappal ezelőtt! Akkor itt minden szabad volt! Röpködtek a megfizetelők címek válogatott formákban. Hja mikor az ismerősök megharagszanak, mindig így van!

Nem szokta a kuruc torok az ilyen méltóságos tárgyalást. Ilyenre nem is érdemes bejönni máskor! Kár ezután felvenni a te-rembiztosi egyenruhát s hordani a jegyzőkhöz a sok mindenféle ivet.

Hiába itt minden! A nyilvánosság nem megy ki! Sőt! hallga éljenez! Na ez mégis merészség, hogy mer valaki itt a bölcsek bölcsői között még szólni, csak nincs már behozva az általános választójog, hogy mindenki ide kerül.

Itt csend legyen! Senki ne szóljon! Még Gáll doktor se, neki se adott engedélyt a professor úr, hiába billegette az ujját.

Legyen hát csend! Ugy is illik! Méltóságos aktus van küszöbön! Szavazás következik a diszpolgárság felett! Lássuk hányan maradtak ők, a hazaffiak s mennyire szaporodtunk mi, az árulók!

Ne! ne nézzük! ez kinos aktus! ha már kivégeznek, legalább bekötött szemmel tegyék. De hiába, pártfegyelem! A ku—kurucoknak maradni kell. Előbb leszavazni, azután ki lehet szökni. A ki előbb próbálna, annak jaj! Leghátul ül a sok vihart látott exelnök, közlegényi minőségben, de a régi vasmarokkal. Egyetlen tekintettel visszaparancsol mindenkit.

Geizler Józsi a legjobban izeg-mozog! Háborog a 67-es vér a 48-as ereken, de mozdulni nem mer. Már a »D« betűnél tartanak s ő még itt van! itt a nem neki való társaságban. Végre nevét hallja, fogcsikorgatva feljajdul s a jegyző bejegyzi, hogy »nem« s azután rohan kifelé se lát, se hall s átveszi a kaszinóban a pénzügyminiszteri gyeplőt. Már a másik G. Józsi nem veszi ily tragikusán. Ő kivágja rokusi tenorján a »nem«-et. Kollegájuk a harmadik G. semmit se szól, ő megtagadja a kollegialitást. Az újságíró asztalnál ül s látszik rajta az ön-bizalom, de csak ez, ő nem másban, csak »saját« magában bíz, mint fiatal hönmentő s az analfabéták felesketett ellensége.

Majd ismét tovább morzsolják a névsort, szaporodnak az »igen«-ek, rémségesen szaporodnak, még Herger bácsi is szaporítja. Hiába nála nincs pártfegyelem, csak meggyőződés. Hatalmasan megéjjenezik a simpatikus öreg urat!

Ismét tovább szavaznak! Egyszer csak halljuk Kron — igen, Kron — nem. Mi ez, nem figyeltünk? Apa és fia! Egy élet tapasztalata, szemben a könnyen lobbanó fiatal-sággal! Eredmény igen — nem. Később ugyanaz a Mayer névnel!

Hiába az öregek már sokat láttak, sokat próbáltak, ők a jobb ma egy veréb közmondás alapján állanak. A fiatalok a tuzokat is elengedik máról, hátha holnap egy struccot kapnak.

Mire a szavazás végét éri, alig egy legény van talpon az egész bal vidéken! Tovább nem bírták! Összegezve és szembeállítva a két beszélő számot, nem akarták egymás mellett látni.

Ötvenöt: tizennégy. Így fogytak el ők, a dicsők! S így lett a diszpolgár választás hatalmas erőpróbává!

Őt perc alatt tudta az egész város. Egy óra múlva már Just Gyula is! Ismét egy Félégyháza! S óhaj! az agg kuruc s nagyot ütött a vezérbottal valaki fejére.

Ridendo.

Nemzeti színészet.

Szombaton és vasárnap már ismertett darabok kerültek ismét színre s így ezekkel bővebben nem foglalkozunk.

Hétfőn és kedden este a bécsi és budapesti operett színpadok legnagyobb slágerje a »Luxemburg grófja« ment.

A darab óriási híre színültig megtöltötte a kis színházat. Nem is csoda, Lehár muzsikát hallani, mindig kellemes dolog.

Színházunk a darabot elég jól állította ki. Igaz, hogy a nehézkes technikai átalakítások, akkora szüneteket vettek igénybe, hogy szinte elfelejtettük az egyik felvonást, mire a másikat megkezdték. Unalmas dolog ez a hosszú pauzálás. Nem okvetlen kell a színházból éjfélkor hazakerülni.

A darab sikere 2 női és 2 férfi »primadonna« — honi soít etc. — kezébe volt letéve. Nekünk az utóbbiak tetszetek jobban. *Izsó* elsőrangú színész, büszkesége lehetne bármely színpadnak. Soha szerepéből ki nem zökken. Játéka ötletes és mindig karakterisztikus. *Faludy* hasonlóképpen elsőrendűt produkált.

A két hölgy primadonna — vajjon melyik a primább?!? — szintén mindent megtett a siker érdekében, talán többet is, mint kellett volna. Vagy sikerül az a lépcsőtánc vagy nem. A ki nem tudja, tanulja be a próbákon. Hogy járták ezt Bécsben? ott nem az elbukás volt a fő. Borbély Lili se botlott el. S itt a differencia. Az egyik túl temperamentumos, a másik túl disztingvált. »Egyé kellene gyurni a két vérmérsékletet« — mondta nekem egy színházi szakértő — s két kvalitásos művésznő kerülne ki belőlük. Egyik kitűnően játszik, a másik remekül énekel s így mégis csak kiegészítik e ymást.

Hidy (Juliettája) ép úgy emelt a sikert, mint a mesés ruhákban pompázó (Angela) *Borbély Lili*.

A közönség hangulata premiéri volt, az állóhelyé azonban vasárnap délutáni. Ez a közönség nem kiméli a torkát sem a földszinten ülők föléit.

A zenekar finom nüancirozással hizelegte fülünkbe a subtilis Lehár zenét. A kar elég eleven s itt-ott igazán jól domborítva játszott.

A darab itt nálunk is nem egy felt házat fog eredményezni. Mégis érdemli! Nézzük meg mindnyájan!

Szele Róbert főigazgató több napon át városunkban időzött, hogy a magyar főgimnázium tanulmányi ügyeit megvizsgálja

Megyesi Ferenc a magy. főgimn. igazgatója, mint örömmel értesülünk a délvidékről teljesen friss egészségben visszaérkezett s hivatalának vezetését átvette.

Eljegyzési hír. Gábor Zsigmond, az Ujvidéki Takarékpénztár könyvelője eljegyezte Szász Pirikét, Szász Mór polgári iskolai tanár, finom műveltségű, bájos leányát Huszton.

Szlezák Lajos dr. képviselőjelöltünk Tiszaistvánfalván. A derék tiszaistvánfalviak népszerű lelkipásztora és érdemes jegyzője meghívta vasárnap délutánra pártunk több tagját barátságos látogatásra. Körülbelül 50 főnyi vendégereg gyűlt egybe a hívó szóra s részben autoval, részben fogatokon átrándultak a derék, munkaszerető németiség ezen virágzó községébe. Az érkezőket egész váratlanul olyan spontán meleg tüntetés fogadta, hogy egész politikai uttá nőtte ki magát a kedélyes kirándulás. A község határán zeneszóval üdvözölték az érkezőket s az egész község lakosságától kísérvé vonultak be a népszerű jelölttel a piacra. Itt közkíváncsi Szlezák szót a derék polgársághoz buzditva őket, hogy szívdán tartanak ki az alatt a zászló alatt, mely alá ily egyértelműséggel sorakoztak, mert e zászlóra a komoly munka jelszava van felírva. A tiszaistvánfalvi józan munkás nép részt kell hogy vegyen abban a nagy munkában, mely a népjóléteért indult meg. Örömmel látja a szeretetnek ezen impozáns megnyilvánulását s bejelenti, hogy program beszédét május 1-én tartja meg. A polgárság lelkes ovációja közepette távoztak később az újvidékiek a községből.

Rohonyi áll.-titkár programbeszédje.

Az új adótörvények felfüggesztése.

Rohonyi Gyula igazságügyi államtitkár szombaton Nagybecskerekre érkezett Tallián Béla és Popovics István kíséretében. Vasárnap délelőtt Rohonyi Gyula Felsőmuzslyán ismertette programját. Délben Nagybecskereken a kaszinóban közös ebéd volt, amelyen számos felkészültben ünnepelték a kormányt s Rohonyi államtitkárt.

Rohonyi Gyula délután három órakor mondta el programbeszédét a kaszinó udvarán, mintegy 1200 választó előtt. Visszapillantást vetett az öt év előtti helyzetre; akkor az állambiztosítás 82 millió fölösleget tüntetett fel, állampapírjaink majdnem parin állottak, Magyarország duzzadt a nemzeti erőttől. Akkor következett a koalíció uralma, amely alatt az ország leromlott. A koalíció semmit sem váltott be ígéretei közül. A paktumban lemondott nemzeti követeléseinkről. A legrosszabb kiegyezést csinálta, amelyet valaha kötöttek s azonfelül a quótát is emelte. Négy év alatt az ország terhei 365 millióval emelkedtek. A múlt év alatt kétszázmillió deficitet csinált. Az adótörvényekkel az ország lakosságára ismét új terheket raktak, amelyeket a jelenlegi kormány a törvények életbeléptetésének elodázásával igyekszik enyhíteni, amíg abban a helyzetben lesz, hogy igazságosabb adótörvényeket alkothat. A függetlenségi párt lemondott egész programjáról, amelyből csak az önálló bank követelése maradt meg. A kormány és a nemzeti munkapárt programja: az egyetértés helyreállítása a király és a nemzet között, egyetértés teremtése minden lakos között vallás- és nemzetiségi különbség nélkül. Ebben a programban benne van az általános választói jog megvalósításának követelése is, amelynek a szülő is híve. Azt a kérdést, hogy a választói jog titkos legyen-e és ha igen, hol, ma még eldönteni nem lehet; ez a jövő parlament feladata. Neki kell majd a módokat megtalálnia arra. Be kell fogadni minden embert az alkotmány sáncaiba, de olyképen, hogy emellett Magyarország ezredéves jellege megóvassék. A program egyik további pontja, hogy a kereskedelem, az ipar s a kultúra fejlesztésével az ország vagyonsodását elősegítsük, hogy vagyoniilag teljesen

független legyen az ország. A kormány célja a vidéki városokat is erősíteni és támogatni, mert a magyar államiség legbiztosabb őrei. Végül Nagybecskerek városa érdekeinek ápolását ígerte meg az államtitkár.

Az egybegyűlt választók a beszédet, amelyet Rohonyi németül és szerbül is röviden megismételt, tetszéssel fogadták. Rohonyi hétfőn reggel visszautazott Budapestre.

Az a bizonyos igazmondás.

Justh Gyula erdélyi kortesútja.

Az érem másik oldala.

Sepsiszentgyörgyön a legnagyobb csodálkozással értesültek azokról a tudósításokról, amelyekket Justh-párti források a budapesti lapokat felültették. Justh Gyulának a miniszterelnök és Tisza István ellen a piacon tett trágár célzása a legkínosabb visszahatást szülte az értelmiség között és benne a székeység színvonalának lebecsülését látják. Megállapíthatjuk, hogy a lobogódísz, az előzetes hirdetés dacára, mindössze 6 zászlóból állott, melyek közül kettőt dr. Király Aladár alispán tüzetett ki, holott körlevélben hivatalosan eltöltötte a tisztviselőket a korteskedéstől. Nagy Dezső Justh-párti képviselőjelöltet a pályaudvaron negyvenen várták, köztük tizenkétfő választó. Bevonulásuk három kocsin történt. A negyvennyolcas intelligencia nagyrésze elszakadt Justhétől és Hegedűs Lórántot támogatja.

Kovácsnán Justh fogadásánál igen gyérszámú választó volt jelen. Az általános hangulat annyira ellenséges volt velük szemben, hogy csak a higgadtabb nemzeti munkapárti elemeknek volt köszönhető, hogy teltlegességre nem került a sor. Justh Gyula, Nagy Dezső és Zakariás szónoklatát a folytonos közbekkiáltások, ellenmondások és a környékbeli zenebandák lármaja annyira tulharsogta, hogy a beszédek teljesen kárba veszttek. A kerületben elterjedt hírek szerint Zakariás János és Nagy Dezső visszalépnek.

Brassóból jelentik: Justh Gyulát, aki körutjáról visszatérőben van, az itteni pályaudvaron néhány párlhive, élükön Zakariás Jánossal, üdvözölték. Innen Justh tovább utazott Enyedre.

Az alábbi nyilatkozat közzétételére kértek fel: Ujvidéken megjelenő »Határőr« című lap f. évi április hó 24-én 32. számában »Van-e különbség?« címmel ellátott közleményben a temerini jegyzőt érintő azon mesére, hogy »Temerinben a jegyző azt mesélte, hogy a főispántól tudja, hogy még néhány felfüggesztés lesz« — csak annyit felelek, hogy ezen állítás, miszerint én azt bárkinek is meséltem volna — nem csak mese, mint ahogy azt a »Határőr« cikkírója is írja — hanem igen igen vastag-szemen szedett rossz akaratu hazugság. Vermes Vince, Temerin község jegyzője.

Kunwald Pált a kereskedelmi bank ujvidéki fiókjának igazgató-főnökét a vezérigazgatóság a budapesti Szabadság-téri fiókhoz helyezte át ugyan-ezen minőségben. Kunwald Pál kiváló pénzügyi kapacitását s nagy munkásságát kívánta a vezetés ezen előléptetés által honorálni, hogy nélkülözhetetlen munkáját a központba vonva tehetősége érvényesítésére még nagyobb kört nyújtson. Ujvidék a távozó igazgatóban nemcsak a kiváló szakferfiak veszíti el, hanem társadalmunknak is egy nagy képzettségű finom műveltségű agilis tezeját, ki kiváló zenei tudásával s ötletes felolvasásaival annyiszor gyönyörködtetett bennünket! Kívánjuk, hogy új környezetében is oly jól érezze magát, mint mi közöttünk.

Fáj nagyon a diszpolgárság Zambaueréknak. Hogy így, hogy úgy miért nem volt pártközi konferencia! Miért negligálják őket! Régen nem úgy volt! Persze hogy nem, mert a törvényhatósági bizottságnak ők sohasem képezték többségét, csak hogy a gyűlésekre a 67-es tagok egyszerűen

nem mentek el. Tiltotta jóízűségük. Persze az ő grófi diszpolgárak, megválasztása a kit most az auslaból mutogatnak a lelkesült kurucoknak, csak úgy volt lehetséges. ha ezek az urak is hozzájárultak. Meg is tették, még pedig urali módon! Hiába erre születni kell, de nem az újság hasábjain! Biz fájhat nekik ez a választás, letört nagyságaikat itt szemlélhették először darabokra hullva. A vad erőszakra alapított kártyavárat elfújta az első tavaszi szél.

»A diszpolgári oklevél az élők szobra« mondja a Határőr. Valóban a Polónyi politika mentes diszpolgári oklevele is ilyen szobor, de két arca van! Egyik Polónyi é másik Teleky-é. Hiába ők gazdálkodtak a város pénzével! két diszpolgárak van egy oklevélben. S valaki itt még kölcsönről beszél, meg holmi spórolásról.

Balla Aladáról, mint a 67-esek pártfogójáról emlékszik meg a Határőr s valami listát közöl a kinevezettekről hogy hány férfit nevezett ő ki nagy állásokba. De hisz ez nem is lehetett másképpen, mert oly kiváló férfiakat mellőzni nem lehetett saját pártjában pedig még hasonlókat sem tudott találni. A hol lehetett ott nagyon megpróbálta! Mondjuk meg kiknél? Vagy inkább azt soroljuk el, hány famulus dugott bele érdem nélkül zsiros állásba? Vagy talán az fáj, hogy nem Lovrekovichot nevezte ki főügyésznek, vagy Paul Keresztélyt katonai-ügyi tanácsosnak vagy talán a Brezinát adó- és pénzügyi tanácsosnak stb. Igazán csoda, hogy meg nem tette.

A városi sétatér réme. Gyukits Péter csavargó, ki már napok óta foglalkozás nélkül csavargó, azzal szórakozott, hogy a sétatéren járó-kelők között revolverből lövöldözve életüket veszélyeztette. A rendőrség végre letartóztatta a veszedelmes suhancot.

Rokoni szeretet. Palásty Julist, hasonnevű unokatestvére és Julás Pál eszmadia legény ugyan-csak rászédtek 160 K-nyi meglakarított pénzezskejét elcsalva tőle mindketten megszöktek. Rendőrségünk nyomában van a nászutasoknak.

Gyanus haláleset. Szék Jánost a rendőrség eszméletlen állapotban a városi kórházba szállította. Dacára az orvosi beavatkozásnak eszméletét egy percre sem nyerve vissza mérgezési tünetek közt meghalt.

Drága mulatság. Oud Antal cipészről az Eckstein féle vendéglőben ismeretlen tettes mulatozás közben óráját, láncát és telt pénz tárcáját ellopta.

A szerbiai árviz. Belegrádból jelentik: Az árvizkatasztrófa Szerbiát kegyetlenül sújtotta. Ujabb jelentések szerint kétszázötven halottja van eddig az árviznek. Több falu eltűnt a föld színéről. A vasutakat egyáltalán nem lehet használni. Minden vonat elakadt. A párizs—konstantinápolyi exprezt Latovonál kénytelen voltak megállítani és visszavezetni Belgrádba. A kár eddigi hozzávetőleges becslések szerint tíz millió dinár. Az országutakon nincs forgalom. Szerbia belseje a pusztulás retentő képét mutatja. Napokig szakadatlanul esett, csak esőtörtökön tisztult egy kissé az ég. Ujabb távirat szerint az árviz apadt. Kragujevacban az árviznek tizenhét halottja van. Sokan megsebesültek, különösen a katonák közül, akik a halálveszedelemmel dacolva folytatták a mentési munkálatakat. Néhány katoná megfuladt, amikor az aszonyokat és gyermekeket akarta biztos helyre elszállítani. A károsultak javára gyűjtést indították. A diplomáciai kar tagjai a kormánynak részvétüket fejezték ki. A szerb királyi államvasutak lipovokragujevaci vonalán a forgalom az árviz miatt bizonytalan ideig teljesen szünetel.

A Duna áradása. A Dunának a legutóbbi gyakori esőzések miatt bekövetkezett áradása, ha lassan is, de fokozatosan növekedik. A bécsi hidrogáfiai intézet jelentése szerint az Inn folyó emelkedik és az összes állomásokról esőhírek érkeztek. Azt hiszik, hogy vasárnap a Duna magassága elérte a háromszáz harminc centimétert pluszt. Pozsonyból azt táviratozzák, hogy a Duna ott szombaton reggel ötven centiméterrel és estig újabb harminc-három centiméterrel áradt. A vizállás este nyolc órakor plusz négyszáznegyven centiméter volt. Budapesten a Duna tükre már erősen közeledik az alsó rakpartokhoz, amelyekre már nemsokára felhatolnak a hullámok. Ujvidéken is erősen emelkedik a nagy folyam úgy, hogy nemsokára az alacsonyabb part részek vizalá kerülnek. Árviz veszedelem azonban aligha lesz belőle.

A legpontosabb mérleg. Ramsay, a híres angol vegyész, mint Londonból jelentik, új szerkesztű mérleget talált föl, amely pontosságot és érzékenység tekintetében az összes eddigieket túlszárnyalja. A mérleg olyan érzékeny, hogy már az a

csékély meleg is, ami a villámlámpából kisugárzik, befolyással van rá. A pókháló vékonyságú karkok quarzból készültek, a quarz ugyanis jobban ellenáll a meleg behatásának, mint az üveg. Ramsay a napokban egy vendége szemelátára megmérte egy makulányi xenont. Előbb egy picit üvegtartályban helyezte a xenont a mérlegre, a ki'endülést szabad szemmel észre sem lehetett venni, de tükörnagyítással a falra vetett kilengés mértéke leolvasható volt. Azután a kis üvegtartályt kiürítette és újra megmérte. A különbségből kitént, hogy a tartályban lévő xenon körülbelül 0.000.000.004 grammot nyomott.

Egy millió a templomi perselyben. Természetesen Amerikában történt: Egy millió háromszázezer korona, ennyi volt az eredménye annak a templomi gyűjtésnek, melyet a híres és pénzes ötödik avenue levő baptista-templomban dr. Aked, a híres baptista lelkész. rendezett milliomos hívei között. A lelkész ért hozzá, miként lehet hűveire hatni. Már az istentisztelet elején, az egyházi dalok kezdtek előkészíteni a jámbor milliomosokat a következőkre. Aztán a lelkész lépett a szöszökre és gyűjtő beszédet mondott, melyben önkéntes adakozásra hívta fel a gyülekezetet az új templomalap javára.

— Mr Bushell, — mondá — egyházi chórusunk kiváló basszistája, kétezer koronával kezd meg a gyűjtést.

Azután aláírási ivatek köröztek a templomban, amelyekben ez volt: Az adazókat nyilvánosan kihirdetjük. Ez kétségtelenül sokat lendített és dr. Aked nemsokára kijelentette:

— X ur ötszáz dollárt, Y ur huszszor do lárt adományozott. (Mély csönd). John D. Rockefellerné ötszáz dollár, ifj. John D. Rockefellerné ezer dollár, ifj. John D. Rockefeller huszonöttezer dollár és mr Rockefeller egy dollárt minden dollár után, amelyet a gyűjtők együttvéve adományoztak.

Minden szem a milliárdos család felé fordult, de a pap megtörte a csendet:

— A templom előtt, künn az utcán óriási néptömeg várakozik, akik kíváncsiak az adakozókra. Nem tudjuk majd megakadályozni, hogy az összes lapok ne közöljék az adományok sorozatát.

A gyöngéd fogás nem tévesztett célt. Egy negyed óra múlva, amikor a gyűjtést befejezték, hatszázötven ezer korona gyűlt össze és minthogy Rockefeller a saját zsebéből ugyanannyit boesátott rendelkezésre, félórával később már egy, millió háromszázezer korona volt együtt.

A rögtön ítélő vonatvezető. Pöfögve dőcögött be az esti személyvonat a szajoli állomásra, de a zakatolását tulharsogta egy harmadosztályú kocsiszakaszb ablakából éktelenül ordító utas.

— Csendőr! Rendőr! Segítség! — kiabált kétségbeesetten.

Elsőben is a csendőr került elő.

— No, mi baj? — kérdezte a kocszi ablakában hadonázó pasastól.

— Inzultáltak engem! Valami gazember, mikor a vonat megállt, háromszor is kiabálta a kocszi mellett: Weisz! Weisz! Weisz! . . . Én kidugtam a fejem az ablakon és ekkor kaptam egy olyan pofont, hogy most is zug bele a fejem

— Hát aztán ki volt az, hogy nézett ki? — kérdezte az állomásfőnök.

— Mit tudom én, ki volt? Azt se tudom megmondani, hogy nézett ki, mert én akkor csak a Halley-üstököszt láttam . . .

— Hát mit tegyünk? — kérdezte a csendőr — ha nem tudja megmondani se azt ki volt, de még azt sem, hogy nézett ki . . .

— Kérem a panaszkönyvet! — erősködött a pasas — az ilyen merényletet nem lehet szó nélkül hagyni. Be fogom jegyezni az esetet.

Az állomásfőnök kénytelen volt elismerni, hogy ehez joga van.

— Csak gyorsan, mert indulja vonat, — mondta.

Ekkor ért oda a vonatvezető.

— No, mi történik itt? — kérdezte.

A pasas ismételte az elmondottakat, még megtoldva a merénlyöt illető néhány cifra titullussal.

Az állomásfőnök ezalatt megforgalmazta a panaszt:

»A szajoli állomáson ismeretlen tettes inzultálta Weisz urat . . .«

A pasas közbevágott:

— Kérem, én nem vagyok Weiss . . .

— Hát hogy híjják? — kérdezte a csendőr.

— én Schwarz Jakab vagyok . . .

— Hát akkor mi a fenének dugta ki a pofáját? — förmedt rá a vonatvezető. — Beszállni, egykettő . . . Me — hett!

Spiritiszták számára. Egy német lapban olvassuk ezt a német humorra valló családi jellegű ötletet:

Az özvegy (a szellemhez): Te vagy az, Móric? Szellem: Én vagyok, Regin.

Özvegy: Nyugodt vagy, szegény férjem?

Szellem: Nyugodt és boldog vagyok!

Özvegy: Boldogabb vagy mint velem voltál?

Szellem: Oh, de mennyivel Boldogabb!

Özvegy: Hol vagy most, szegény férjem?

Szellem: A pokolban, Regin!

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

Éj a Dunaparton.

Irta: Hevesi Margit.

Ködös, csillagtalan, novemberi este. A Duna hajjai halk csobogással sietnek a tenger felé, mely a messze távolban kitárt karokkal vár reájuk. Külömben minden hangtalan és néma, mint az a fiatal leányka, ki a hid egy oszlopához támaszkodva, a sötét vizekbe bámul.

A leányka szép, fiatal és üde; pezseg az erőttől és életkedvtől és mégis itt áll a Duna hidján és a sötét vizekbe bámul.

Minek jött ide? Mit keres itt? Talán a fiatal leányok rendes tragédiája vonzza őt ide, hol a halál csábítóan, mint egy szép, fiatal szerető leselkedik a sötétben? Talán szeretett és csalódott? Hitt és megcsalott?

Nem! Ő szeret és viszont szeretik; hisz és még nem csalatkozott meg!

De hát akkor mit keres itt?

Meghalni jött ide, ő is, mint a többi. Meghalni, holott ajkát még égeti egy forró csók, lelkében még ott ragyog az első szerelem tavaszának minden varázsa.

És mégis meghalni jött ide. Miért? . . .

Mert még tiszta a szíve, mert még nem érintette meg az élet sötét szárnya lelkének üdeségét, de már érzi, érzi, hogy sokáig már küzdeni nem bírna, Elbukna. Elsüllyedne. Odajutna, ahova a többi.

Nem; inkább meghalni, mint megérni lelke szírmainak hullását, tisztaságának hervadását!

És mégis, milyen szép az élet! Milyen forró, milyen illatos, milyen csábító! A rózsák, melyek tavasszal illatukkal elborítják a lelket; a csillagok fénye langyos nyári éjszakákon; a levelek zizegése a parkban ősszel . . . és a téli hideg éjszakákon egy forró kar, mely átölel . . .

Nem, nem kell a halál! Csak az élet szép. Ah élni, élni, élni! El, el innen, a sötétség, a halál csarnokából! El messzire, ahol várnak a fénylő napsugarak, bódító illatok, mámorító csökök! Menekülni, futni innen!

És azután? . . . Belevetni magát a gyönyör tavába? A mocsárba? Túrni, hogy az emberek megvetéssel, gunnyal forduljanak el tőle? Látni arcukon a kaján mosolygást, mely mintha mondaná: »Ugye nem előre megjósoltam, hogy ez lesz a vége?«

Nem, ezt nem! Inkább még a halált!

Igen, de hát hogyha ő felemelné magához? Ha feleségévé, élettársává tenné? Akkor, ah igen, akkor életben maradhatna. Boldog lehetne . . .

Ugy kapaszkodik ehez a gondolathoz! Szeretné, ha az megfogná és visszahívna őt oda, az élők közé. De nem lehel. A halál már fogva tartja. Sötét szárnyaival már leborítja fejét és lázas szomorú képeket rajzol szeméi elé.

Látja, világosan látja maga előtt, mint hervad el lassankint férje oldala mellett; mint válik lassankint megszokássá, majd közönnnyé az ő forró, szép szerelmük.

Nem, akkor még jobb meghalni! Meghalni most, mikor boldogsága tetőpontján áll. Nem megvárni, míg szerelmének napja aláhanyatlik és őt távozásra kényszeríti; hanem menni most, mikor még élhetne. Félreállni az utból szabad akaratból, kitérni a sors haragja elől!

Megmenteni szerelmüket a posványtól, az elhervadástól!

Ha ő meghal, szerelme, — az ő kettejük szerelme — örökéletű lesz. Ő magával viszi azt a sirba, a másik meg holtá napjáig siratni fogja. Résztéttel és szerelemmel fog mindig visszaemlékezni megholt szép kedvesére, aki nem lehetett az övé soha . . .

És mégis! Vele élni mégis csak szebb lenne! Az ő oldalán végigküzdeni ezt a nyomorúságos és mégis annyi gyönyört kínáló életet!

És ha elhagyná? Ha eltaszitaná magától? Ha hűtellen lenne hozzá?

Nem. Nincs menekvés. Akire egyszer a halál az ő barnavörös fátylát borította, az fogoly. Hiába keres kivezető utat jobbra és balra; előre és hátra, mindenütt sötét sziklák állják el útját. Hiába kapaszkodik görcsösen az élet aranyszárnyaiba; gyengék azok neki; letörnek alatta.

A halál szép; a halál jó. Mindent feledtet és mindent emlékezelbe vés. A halál az örök pihenés, örök álom, örök álmodás, örök szerelem. A halál a megváltás . . .

Szeliden, biztatón mosolyogva kandikál ki a hold sötét felhőtakarója mögül és kíváncsi tekintete végig siklik a folyó közepén . . .

Egy csobbanás; halk sikoly; kétségbeesett vergődés; azután ismét csend . . .

A budai oldal felől hervadt levelek illatát hozza a hajnali szellő.

Kobrak-cipő áruház újdonságai

a tavasz és nyári idénynek megfelelően, urak, hölgyek és gyerekek részére megérkeztek. Egyben megjegyezzük, hogy

„Kobrak-cipők“ friss állapotban csakis

Weisz Vilmos, Kobrak-cipők áruházában

kaphatók s b. figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek, hogy magukat idegen reklám által tévutra ne vezesse.

Tisztelettel

Weisz Vilmos (Wagner-palota).

Kereskedő segéd

felvételük kereskedők és privát vevők látogatására, naponta 8—10 korona könnyen megkereshető.

Cím: Szeitz Ferenc főposta Szeged.

Egy urasági lakás

mely áll három utcai szoba, három udvari szoba, előszoba, konyha és egyéb mellék-helyiségekből gázvilágítással etc. azonnal kiadó.

Bővebbet Kassovitz Zsigmond szállító irodájában, Kossuth Lajos utca 37.

HOVÁ MEGY?

Duna-utca 11.

Weizer uriszabóhoz,

mert csak ott lehet kapni szép és olcsó ruhákat mérték után. — Raktáron nagy választék mindennemű honi és külföldi szövetekben.

Első rangú szabasz. — Dívatos, gyors kivitel.

Üzletáthelyezés.

Tisztelettel hozom tudomására nagybecsű vevőimnek, hogy üzletem a Wagner-féle palotából, a Kossuth Lajos-utca (Fő-utca) 23. sz. házba helyeztettem át. (Ezelőtt Stengel Fülöp esztergályos helyisége).

Órás, látszerés és ékszerész-üzletemben versenyen kívüli olcsó árak mellett kapható minden e szakmába vágó arany-, ezüst- és ékszer-árú.

Garantált megbízható árak a legizlésebb kivitelben.

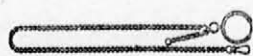
Értékes régiségeket állandóan veszek.

A vásárló közönség további támogatását kéri tisztelettel

Krausz Samú órás, ékszerész, — látszerész —

UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 23.

(volt Stengel-féle üzlet).

Értesítés.

Van szerencsém a sörkedvelő közönséget értesíteni, hogy állandóan saját készítményű

BAJOR SÖRÖM

sörfőzdém sörcsarnokában Kossuth Lajos-utca 7. szám alatt poharankint 16 fillér ár mellett kerül kimérés alá.

Ugyanezen sör hordókban és üvegekben is kapható.

10 üveg megrendelésénél házhoz szállítva.

Tisztelettel

WINKLE ISTVÁN,

Első ujvidéki gőzsörfőzde.

Sztefanovits L. Fia, Ujvidék

Telefon szám 78. Kossuth Lajos-utca 27. Alapított 1866.

Elsőrendű kékkő. — Dupuy-féle buza magesávája.

LEGOLCSÓBB KÁVÉRAKTÁR.

Minden fajtájú ásványvizek nagy raktára, mindig friss töltésben. Californiai gyümölcs. Friss szardínia és keleti tengeri hering.

Konservált főzelék dobozokban. — Görög gyógyborok.

Naponta friss teavaj a főhercegi tejgazdaságból. Bajor sör palackokban. Asztali csemege borok és pezsgő, legfinomabb liquerök.

Prágai sonka. Legfinomabb sajtfélék. Befőttés gyümölcsök.

Minden friss állapotban és a legolcsóbban.

BUTORHÁZ

MENRÁTH L. ÉS FIA

UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 46—48.

Szőnyegek, függönyök, terítők és minden lakásberendezési tárgyak nagy választékban.

Ujvidéki épült MODERN BUTORÁRUHÁZÁBAN mindennemű butorból a legnagyobb választék.

Kész berendezett szobabutoroknak állandó kiállítása.

Mennyasszonyi kelengyék minden árban.

Alapított 1843-ban.

Telefon szám: 87.